

ZARZĄDZENIE NR 30/2022
BURMISTRZA MIASTA I GMINY FROMBORK
z dnia 02 marca 2022 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834), art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1119), 2469, z 2022 r. poz. 24, 218), art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469) oraz Uchwały Nr XLVI/297/10 Rady Miejskiej we Fromborku z dnia 4 listopada 2010 r. w sprawie określenia sposobu konsultacji z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego z 2011 r. Nr 187, poz. 2389) zarządzam się co następuje zarządzam co następuje:

§ 1.1. Uruchamiam proces przeprowadzenia konsultacji społecznych w przedmiocie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, z 2021 r. poz. 1038, 1243, 1535, 2490).

2. Celem konsultacji społecznych jest wypracowanie projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork

3. Konsultacje społeczne obejmują swoim zasięgiem teren Gminy Frombork.

4. Formą przeprowadzenia konsultacji społecznych jest umieszczenie projektu programu na stronie BIP Urzędu Miasta i Gminy Frombork.

5. Konsultacje potrwać w okresie od 02 marca 2022 roku do 15 marca 2022 r.

§ 2. Uwagi, opinie i propozycje dotyczące projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork można zgłaszać osobiście, pocztą tradycyjną na adres: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku, ul. Młynarska 5 B, 14-530 Frombork, lub za pomocą e-mail: mgops@frombork.pl.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierzam Przewodniczącej Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

Projekt

Uchwała Nr Rady Miejskiej we Fromborku z dnia

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, 1834) oraz art 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, 2469, z 2022 r. poz. 24, 218) oraz art. 10 ust. 1 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2050, z 2021 r. poz. 2469), art.3 ustawy z 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (t.j. z 2021 r. poz. 1956, 2469) Rada Miejska we Fromborku uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Frombork.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 kwietnia 2022 r. i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

§ 4. Tracą moc:

-- uchwała nr XXVII/364/21 Rady Miejskiej we Fromborku z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Frombork na 2022 rok.

- uchwała nr XXVII/365/21 Rady Miejskiej we Fromborku z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 w Gminie Frombork

Przygotowała :

Janina Jachimowicz

Przewodnicząca GKRPA we Fromborku

tel. 55-243-75-35

Uzasadnienie

W związku z nowelizacją ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469), która weszła w życie 1 stycznia 2022 r. samorządy gminne są zobowiązane nie później niż do 31 marca 2022 r. przyjąć nowe, wspólne gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Uchwalone przed dniem 1 stycznia 2022 r. gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program przeciwdziałania narkomanii zachowują moc do czasu uchwalenia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, nie dłużej niż do 31 marca 2022 r. i są finansowane na dotychczasowych zasadach. Nie ma znaczenia czy gmina uchwałała wcześniej osobne gminne programy czy jeden wspólny. W terminie do 31 marca 2022 r. należy przyjąć nowe uchwały w tej sprawie.

Elementem nowych gminnych programów stają się również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym. W ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nadano nowe brzmienie dla art. 41 ust. 1 pkt 3 tj. do zadań własnych gminy należy „ prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych”.

Skutki finansowe: Zadanie finansowane z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu w Gminie Frombork.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I
ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII NA 2022 ROK
W GMINIE FROMBORK**

1. WSTĘP I PODSTAWA PRAWNA

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego ustawą z 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469). Program stanowi kontynuację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Frombork na 2022 rok oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024 w Gminie Frombork, które zgodnie z obowiązującym prawem tracą moc 31 marca 2022 r.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork zakłada realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469).

Wyżej wymienione ustawy nakładają na jednostki samorządu terytorialnego prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a wspomniana wcześniej nowelizacja określa obowiązek uchwalenia programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień, w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025.

2. OGRANICZENIE DOSTĘPNOŚCI ALKOHOLU

Światowa Organizacja Zdrowia od lat apeluje o wprowadzenie lub zaostrzenie już istniejących regulacji prawnych związanych ze sprzedażą alkoholu. Potrzebę w tym zakresie dostrzegł również polski ustawodawca, który zobowiązał organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego m.in. do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów

w zakresie sposobu spożywania alkoholu, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw jego nadużywania.

Jednym z działań prowadzących do ograniczenia spożycia alkoholu, wprost wymienionym w ustawie o wychowaniu w trzeźwości, jest ograniczanie jego dostępności. Ma ono być realizowane m.in. przez: wprowadzenie zezwoleń na obrót hurtowy napojami alkoholowymi, określenie warunków, jakie muszą spełniać punkty sprzedaży detalicznej alkoholu, obowiązek określenia przez radę gminy maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych oraz ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach nocnych, zakaz reklamy napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa czy określenie miejsc, w których sprzedaż napojów alkoholowych jest z mocy ustawy zabroniona.

Istotną rolę w ograniczaniu spożycia alkoholu odgrywa samorząd gminy. Jak stwierdziła Rada Ministrów w sprawozdaniu z wykonania ustawy w okresie od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2011 r. „w Rzeczypospolitej Polskiej zasadniczą rolę w formułowaniu strategii ograniczania dostępności fizycznej alkoholu, biorąc pod uwagę instrumenty regulacji prawnych, mają samorządy lokalne”. Spośród wcześniej wymienionych środków służących ograniczeniu dostępności alkoholu istotne znaczenie mają: maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Rozwiązania w tym zakresie decydują o fizycznej dostępności napojów alkoholowych, a jedno i drugie ustalane są przez organ stanowiący gminy.

Wielkość spożycia napojów alkoholowych należy też łączyć z ich ekonomiczną dostępnością. Istnieją badania potwierdzające, że zmiana dostępności ekonomicznej napojów alkoholowych ma silny wpływ na szkody zdrowotne związane z alkoholem, a mniejsza dostępność alkoholu prowadzi do ograniczenia tych szkód.

Dostępność ekonomiczna to relacja między ceną alkoholu, a dochodami konsumentów. Wskaźnikiem ilustrującym dostępność ekonomiczną jest liczba butelek poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych, jaką można kupić za średnie miesięczne wynagrodzenie, a badania pokazują, że wzrost dostępności ekonomicznej prowadzi do wzrostu konsumpcji, również w grupie osób niepełnoletnich. Wśród skutecznych rozwiązań ograniczających ekonomiczną dostępność alkoholu wskazuje się przede wszystkim podniesienie ceny poprzez zwiększenie podatku akcyzowego na napoje alkoholowe lub wprowadzenie minimalnej ceny za standardową porcję alkoholu, czyli za 10 gramów czystego alkoholu.

Czynnikiem istotnie wpływającym na zwiększenie poziomu konsumpcji napojów alkoholowych, zwłaszcza przez młodzież, jest ich reklama. W Polsce od 2001 r., gdy dopuszczono reklamowanie piwa, jego spożycie wzrosło o ponad 50%, a wśród krajów europejskich, Polska – za Chorwacją, Rumunią, Bułgarią, Czechami i Słowacją – jest krajem, w którym udział reklamy napojów alkoholowych wśród wszystkich emitowanych w telewizji spotów reklamowych należy do najwyższych. Tymczasem badania naukowe wykazały, że np. w przypadku reklamy telewizyjnej, której odbiorcą była młodzież, prawdopodobieństwo picia konkretnych marek napojów alkoholowych było pięciokrotnie większe, niż w przypadku młodzieży, która nie widziała reklamy. Jeszcze większy wpływ na zachowanie dzieci i ludzi młodych ma styczność z reklamą przez nowe internetowe środki komunikacji¹. Mając na uwadze zobowiązania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi² skierowane do organów jednostek samorządu terytorialnego Rada Miejska we Fromborku w dniu 03 sierpnia 2018 r. podjęła uchwałę XXIX/315/18 w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork w sposób następujący:

Lp.	Wskaźniki	Do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	Powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa)	Powyżej 18% zawartości alkoholu
1.	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	15	9	9
2.	Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,	15	6	6

¹ Najwyższa Izba Kontroli, Informacja o wynikach kontroli. Ograniczenie Spożycia Napojów Alkoholowych LPO.430.006.2020, Nr ewid. 196/2020/P/20/076/LPO, Warszawa 2021, s.6-8.

² Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)

	przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży			
3.	Ogółem maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (1+2)	30	15	15

3. DEFINICJA I ZADANIA PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

Termin profilaktyka uzależnień oznacza świadome działanie nastawione na jednostki lub grupy społeczne mające na celu ograniczanie rozmiarów używania lub nadużywania substancji psychoaktywnych oraz zapobieganie różnorodnym problemom z tym związanym zanim one wystąpią.

Przez substancje psychoaktywne rozumiemy najczęściej:

1. napoje zawierające alkohol etylowy,
2. wyroby tytoniowe zawierające nikotynę,
3. nielegalne substancje chemiczne określane jako narkotyki,
4. niektóre leki, np. leki nasenne,
5. niektóre substancje chemiczne codziennego użytku np. kleje lub rozpuszczalniki,
6. tzw. nowe substancje psychoaktywne nazwane potocznie dopalaczami.

Do problemów związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych zaliczamy uzależnienia i inne szkody zdrowotne (np. zatrucia, infekcje, zaburzenia psychiczne) oraz inne niepożądane konsekwencje np. wypadki, samobójstwa, przestępstwa, konflikty, zaniechanie dzieci i obowiązków rodzinnych, przemoc domową, akty agresji, problemy w relacjach z innymi, problemy w nauce i inne destrukcyjne lub szkodliwe czyny popełniane pod wpływem substancji psychoaktywnych oraz w związku z nimi.³

Profilaktyka uzależnień polega na:

1. eliminowaniu lub redukowaniu wpływu znaczących czynników ryzyka używania lub

³ <https://www.profnet.org.pl/baza-wiedzy/profilaktyka-uzaleznien> (dostęp z dnia 28.10.2020 r.).

nadużywania substancji psychoaktywnych,

2. osłabianiu/kompensowaniu poprzez wzmacnianie czynników chroniących.

4. POZIOMY PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

- Uniwersalna (uprzedzająca, podstawowa), skierowaną do szerokich grup społecznych,
- Selektywna (hamowania), skierowaną do tak zwanych grup ryzyka,
- Wskazująca (interwencji), skierowaną do osób wysokiego ryzyka.

Profilaktyka uniwersalna – ukierunkowana na całe populacje. Są to działania adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych, papierosowych, narkotykowych lub problemów związanych z innymi substancjami psychoaktywnymi. Jej celem jest zmniejszanie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi tych problemów w danej populacji. Działania uniwersalne mogą dotyczyć np. populacji dzieci i młodzieży w wieku gimnazjalnym, populacji młodych, dorosłych, populacji rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym, itd. Do działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej należą szkolne programy profilaktyczne adresowane do całej populacji dzieci wchodzących w okres pierwszych eksperymentów z substancjami psychoaktywnymi, programy podnoszenia umiejętności wychowawczych rodziców dzieci w określonym wieku, programy edukacyjne adresowane do kierowców itd.

Profilaktyka selektywna – ukierunkowana na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka. Ten poziom profilaktyki jest adresowany do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko wystąpienia problemów alkoholowych, narkotykowych, papierosowych lub lekowych. Przykładem profilaktyki selektywnej mogą być działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych, dzieci z rozbitych rodzin, dzieci rodziców chorych psychicznie itd. Działania z tego poziomu profilaktyki są podejmowane ze względu na sam fakt przynależności do takiej grupy, czyli np. bycie dzieckiem osoby uzależnionej od alkoholu, a nie ze względu na występowanie zaburzeń lub problemów psychicznych u takich dzieci. Profilaktyka selektywna jest więc z definicji przede wszystkim działaniem uprzedzającym, a nie naprawczym.

Profilaktyka wskazująca – ukierunkowana na jednostki lub grupy wysokiego ryzyka, demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych, narkotykowych, pierwsze objawy zaburzeń psychicznych. Są to działania profilaktyczne adresowane do osób (grup osób), które mają bardzo wysoki indywidualny poziom ryzyka rozwoju problemów i jednocześnie demonstrują wczesne symptomy problemów alkoholowych/narkotykowych lub/i innych problemów psychicznych. Nadal jednak są to działania o charakterze profilaktycznym, czyli są podejmowane wobec osób, które nie spełniają kryteriów diagnostycznych zaburzeń lub chorób wymagających leczenia (np. uzależnienie od alkoholu lub narkotyków opisane w Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10). Przykładem profilaktyki wskazującej są zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci, które pochodzą z rodzin dysfunkcyjnych, przejawiają wysoki poziom agresji i nieprzystosowania w kontaktach z rówieśnikami, a także nadużywają alkoholu lub/i eksperymentują z narkotykami. Do profilaktyki wskazującej można również zaliczyć niektóre działania mające na celu redukcję szkód zdrowotnych lub społecznych u osób nadużywających substancji psychoaktywnych (np. działania edukacyjne i interwencyjne podejmowane przez pracowników socjalnych, pedagogów, wolontariuszy działających w terenie), podejmowane wobec młodzieży, która używa narkotyków i spotyka się w klubach lub innych miejscach zabawy i rekreacji⁴.

5. ZJAWISKO NARKOMANII W POLSCE

W świadomości społecznej pojęcie narkomanii wzbudza negatywne emocje. Jest to spowodowane realnymi skutkami zaburzeń związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych. Stosowanie tych środków zakłóca w poważny sposób funkcjonowanie człowieka jego rodziny a także jego otoczenia.

Narkomania jest zjawiskiem patologicznym, które prowadzi do uzależnienia. Powszechnie przyjmuje się, iż narkomania to nałogowe zażywanie środków, głównie chemicznych, których celem jest wprowadzenie organizmu w stan odurzenia. Obraz polskiej narkomanii skonstruowany został pod koniec lat 80.XX wieku. Do jakościowej i ilościowej zmiany tego zjawiska przyczyniło się przede wszystkim otwarcie granic.

Osoby uzależnione od substancji psychoaktywnych mają zapewniony bezpłatny dostęp do świadczeń związanych z leczeniem, rehabilitacją i reintegracją. W polskim systemie ochrony

⁴ Tamże

zdrowia sytuacja ta, jak również kwestie dotyczące przymusowego leczenia osób uzależnionych reguluje ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii⁵. Zgodnie z jej przepisami leczenie osoby uzależnionej prowadzi podmiot leczniczy lub lekarz wykonujący zawód w ramach praktyki zawodowej.

Natomiast ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych⁶ zapewnia możliwość dowolnego wyboru świadczeniodawcy udzielającego świadczeń, zarówno ambulatoryjnych, jak i szpitalnych niezależnie od miejsca zamieszkania pacjenta.

Podstawową metodą leczenia uzależnień jest farmakologia i psychoterapia. W terapii antynarkotykowej dąży się do wdrożenia modelu holistycznego, zakładającego powiązanie psychiki i ciała. Forma profesjonalnej terapii jest najczęściej stosowana psychoterapia grupowa, która opiera się na modelu społeczności terapeutycznej. Ta forma terapii polega na readaptacji a jej głównym założeniem jest pomoc w powrocie do normalnego życia. Natomiast do nieprofesjonalnej pomocy zalicza się głównie grupy samopomocy i instytucje wyznaniowe. Członkowi tych grup spotykają się systematycznie w celu uzyskania i udzielenia sobie nawzajem wsparcia⁷.

Główny Urząd Statystyczny przedstawił raport, w którym określono liczbę Polaków uzależnionych od substancji psychoaktywnych leczonych w poradni. Między latami 2007 a 2018, liczba osób leczonych z powodu nałogu od środków psychoaktywnych wzrosła o 27%. Najmniejszą liczbę przypadków ww. schorzenia odnotowano w 2012 roku (27 899 przypadków), zaś w roku 2018 zarejestrowano najwyższą jak dotąd liczbę osób leczonych z powodu uzależnienia od substancji psychoaktywnych (43 207 osób) (GUS 2020). W Polsce nie odnotowuje się dużej liczby zgonów spowodowanych bezpośrednio przez przedawkowanie narkotyków. Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego z 2017 roku w Polsce zarejestrowano 202 zgony z powodu przedawkowania lub innych zdarzeń

⁵ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. z 2020 r., poz. 2050).

⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.).

⁷ Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu 2021, Tom 27, Nr 1, [w:] I. Sadło, E. Guz, A. Wójciuk i inni, Uzależnienie od substancji psychoaktywnych jako wyzwanie dla zdrowia publicznego, s.71

związanych z narkotykami. Dane z 2017 roku pokazują, że ofiarami śmiertelnych przedawkowania w Polsce są przede wszystkim mężczyźni (73% przypadków) (CINN 2019)⁸.

6. ZADANIA SŁUŻĄCE NARODOWEGO PROGRAMU ZDROWIA (NPZ)

Cele operacyjne i zadania służące realizacji celów operacyjnych określone w NPZ muszą wspólnie przyczyniać się do ograniczania społecznych nierówności w zdrowiu, a także powinny być realizowane w sposób powiązany, przeciwdziałając więcej niż jednemu zagrożeniu jednocześnie, w szczególności w obszarach, w których istnieją naukowe dowody zależności między zagrożeniami lub czynnikami ryzyka i czynnikami chroniącymi.

Wśród 5 celów operacyjnych w Narodowym Programie Zdrowia, cel 2 dotyczy profilaktyki uzależnień. Zadania uwzględnione w celu 2 skierowane są do różnych realizatorów w tym m.in. do jednostek samorządu terytorialnego.

I. Zintegrowane przeciwdziałanie uzależnieniom

Lp.	Nazwa zadania
1.	Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom
2.	Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień
3.	Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin
4.	Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób

⁸ Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Rekomendacja nr 12/2020 z dnia 30 listopada 2020 Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów, dotyczących profilaktyki uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych u młodzieży i młodych dorosłych, s. 4.

	doznających przemocy w rodzinie
5.	Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich

II. Uzależnienie od alkoholu

Lp.	Nazwa zadania
1.	Wdrożenie i upowszechnianie standardów i procedur profilaktyki, diagnozy oraz terapii FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych) zgodnie z aktualnym stanem wiedzy naukowej
2.	Kształcenie personelu medycznego w zakresie umiejętności rozpoznawania wzorów picia i podejmowania interwencji wobec pacjentów pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz na temat FASD (Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych)
3.	Zmniejszanie dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu
4.	Zwiększanie skuteczności w przestrzeganiu prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, sprzedaży, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych

III. Uzależnienie od zachowań behawioralnych

Lp.	Nazwa zadania
1.	Upowszechnianie wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych, w tym wydawanie materiałów informacyjno-edukacyjnych, prowadzenie kampanii społecznych, strony i poradni internetowej oraz telefonu zaufania

IV. Uzależnienia od narkotyków

Lp.	Nazwa zadania
1.	Zadania na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

7. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Miasta i Gminy Frombork, a w szczególności:

1. Dzieci i młodzież,

2. Rodzice, opiekunowie i wychowawcy,
3. Konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych,
4. Osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione,
5. Rodziny osób z problemem uzależnień i przemocy,
6. Pracownicy podmiotów działających na terenie Miasta i Gminy Frombork, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.

8. ZASOBY LOKALNE

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - inicjuje działania w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych ujętych w formie gminnych programów, podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, opiniuje wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady, kontroluje przestrzeganie zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, uczestniczy w pracach zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz realizuje procedury „Niebieskie Karty”.

2. Zespół Szkół we Fromborku - realizator programu wychowawczo-profilaktycznego obejmującego:

- a) treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,
- b) treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

3. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we Fromborku jest instytucją polityki społecznej mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu m.in. przemocy w rodzinie, alkoholizmu lub narkomanii.

4. Posterunek Policji we Fromborku zadaniem jest ochrona życia i zdrowia ludzi oraz mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra, ochrona bezpieczeństwa i

porządku publicznego, w tym zapewnienie spokoju w miejscach publicznych oraz w środkach publicznego transportu i komunikacji publicznej, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi.

5. Sąd Rejonowy w Braniewie Wydział Rodzinny i Nieletnich orzeka o obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, przydziela kuratorów sądowych.

6. Placówki terapii odwykowej :

a) Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Psychiatryczny Zakład Opieki Zdrowotnej we Fromborku:

- Oddziały Ogólnopsychiatryczne- zajmują się diagnostyką, leczeniem i wczesną rehabilitacją osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi w warunkach całodobowych, motywują pacjentów uzależnionych do kontynuacji leczenia w Oddziale Terapii Uzależnień, wykonują orzecznictwo sadowo-psychiatryczne i ZUS, współpracują z Ośrodkami Terapii Uzależnień, leczą współistniejące schorzenia somatyczne, nawiązują kontakty ze środowiskiem rodzinnym pacjenta, współpracują z ośrodkiem pomocy społecznej, zajmują się psychoedukacją rodzin pacjentów.

- Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu - diagnozuje pacjentów przyjętych do oddziału, konstruuje osobiste programy terapii, leczy i rehabilituje przebywających w oddziale, sprawuje opiekę pielęgnacyjną nad pacjentami oddziału, prowadzi psychoterapię indywidualną i grupową.

- Oddział Detoksykacji - diagnozuje pacjentów z zaburzeniami psychicznymi, leczy ostre i przewlekłe zaburzenia psychiczne, detoksykacja osób z uzależnieniem od alkoholu, leczy zespoły abstynenckie i psychozy alkoholowe, zajmuje się psychoedukacją - programem edukacyjnym dla osób uzależnionych od alkoholu i terapią indywidualną.

b) Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej PULS w Braniewie - w ramach działalności Poradni i Oddziałów Uzależnień pomoc znajdują osoby uzależnione od alkoholu, substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych, jak także osoby im najbliższe (współuzależnieni, DDA – Dorosłe Dzieci Alkoholików), a także osoby doznające przemocy domowej, jak i osoby stosujące tę przemoc.

7. Zespół Interdyscyplinarny we Fromborku - koordynuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego w obszarze gminy.

8. Świetlice wiejskie -organizują wolny czas dzieci i młodzieży z uwzględnieniem profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.

9. Kluby sportowe m.in. Orlik działające na terenie Miasta i Gminy Frombork prowadzą działania w zakresie rozwoju sportu wśród dzieci i młodzieży jako przeciwdziałanie patologiom społecznym.

10. Centrum Kulturalno-Biblioteczne we Fromborku - prowadzi działalność profilaktyczno-informacyjną dla mieszkańców Gminy Frombork oraz edukacyjną dla dzieci i młodzieży.

Na terenie Miasta i Gminy Frombork nie funkcjonują organizacje pozarządowe zajmując się problemami społecznymi m.in. alkoholizmem.

9. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok we Fromborku określa sposoby realizacji zadań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i uzależnień behawioralnych na terenie Miasta i Gminy Frombork.

2. Na realizację zadań w zakresie określonym w programie przeznacza się kwotę uzyskaną za wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kwotę niewykorzystaną w tym zakresie w poprzednim roku budżetowym.

3. W Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok we Fromborku wprowadza się zasady wynagradzania:

a) za udział w pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych członkom przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie w wysokości: 300 zł brutto miesięcznie. Podstawą do wypłacenia wynagrodzenia jest lista obecności z umieszczonym na niej podpisem członka komisji. Wynagrodzenie pokrywa się z budżetu gminy przeznaczonego na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork.

Za nieobecność członka na posiedzeniu zwołanym przez przewodniczącego dokonuje się potrąceń w sposób następujący:

-ilość nieobecności dzieli się przez ilość posiedzeń zwołanych w danym miesiącu i mnoży przez kwotę zryczałtowanego wynagrodzenia miesięcznego ustalonego według ww. zasad,

Potrąceń dokonuje Referat Finansowy Urzędu Miasta i Gminy we Fromborku na podstawie listy obecności.

Wynagrodzenie wypłacane jest do 28 dnia każdego miesiąca za miesiąc bieżący.

Jeżeli dzień wypłaty jest dniem wolnym od pracy, wynagrodzenie wypłacone będzie w dniu poprzedzającym ten dzień.

Wynagrodzenie wypłacane jest gotówką w kasie Urzędu Miasta i Gminy Frombork lub na wskazane konto bankowe.

10. ZASADY FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Źródłem finansowania realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku w Gminie Frombork są dochody pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Inne pozyskane środki.

11. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od 1 kwietnia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

2. Diagnoza sytuacji i stan problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork stanowi załącznik nr 1 do Programu.

2. Ankieta anonimowa, przeprowadzona wśród uczniów klas VII i VIII Zespołu Szkół we Fromborku w październiku 2021 r. dotycząca alkoholu stanowi załącznik nr 2.

3. Ankieta anonimowa, przeprowadzona wśród uczniów klas VII i VIII Zespołu Szkół we Fromborku w październiku 2021 r. dotycząca narkotyków i papierosów stanowi załącznik nr 3.

3. Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku w roku 2022 stanowi załącznik nr 4 do niniejszego Programu,

4. Z wykonania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Przewodniczący GKRPA do 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej za pośrednictwem Burmistrza Miasta i Gminy Frombork sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni.

Bibliografia:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1119)
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1285 ze zm.).
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. z 2020 r., poz. 2050).
4. <https://www.profnet.org.pl/baza-wiedzy/profilaktyka-uzaleznien> (dostęp z dnia 28.10.2020 r.).
5. Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji. Rekomendacja nr 12/2020 z dnia 30 listopada 2020 Prezesa Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w sprawie zalecanych technologii medycznych, działań przeprowadzanych w ramach programów polityki zdrowotnej oraz warunków realizacji tych programów, dotyczących profilaktyki uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych u młodzieży i młodych dorosłych, s. 4.
6. Medycyna Ogólna i Nauki o Zdrowiu 2021, Tom 27, Nr 1, [w:] I. Sadło, E. Guz, A. Wójciuk i inni, Uzależnienie od substancji psychoaktywnych jako wyzwanie dla zdrowia publicznego, s.71,
7. Najwyższa Izba Kontroli, Informacja o wynikach kontroli. Ograniczenie Spożycia Napojów Alkoholowych LPO.430.006.2020, Nr ewid. 196/2020/P/20/076/LPO, Warszawa 2021, s.6-8.

Diagnoza sytuacji i stan problemów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork

1. W okresie od I do X 2021 roku było 14 podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Miasta i Gminy Frombork, w tym:

1) liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych - stan na 30.10.2021 r. :

Lp.		ogółem	Do 4,5% i piwo	Od 4,5% do 18 %	Powyżej 18%
1.	Detal	20	9	6	5
2.	Gastronomia	13	7	3	3
Razem		33	16	9	8

2) Liczba wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych -stan na 30.10.2021 r.:

Lp.		ogółem	Do 4,5% i piwo	Od 4,5% do 18 %	Powyżej 18%
1.	Detal	3	1	1	1
2.	Gastronomia	8	6	1	1
Razem		11	7	2	2

2. Struktura spożycia napojów alkoholowych w 2018 i 2019 r. na terenie Miasta i Gminy Frombork przedstawia się następująco:

	Ogółem w złotych		Miasto w złotych		Gmina w złotych	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Piwo	1 299 192	1 360 881	1 087 952	1 213 433	211 240	147 448
Wino	200 467	213 471	197 717	210 554	2 752	2 917
Wódka	764 018	801 089	754 958	801 090	9 060	-
Ogółem	2 263 677	2 375 441	2 040 627	2 225 077	223 052	150 365

3. Wydatek finansowy 1 mieszkańca na zakup napojów alkoholowych w złotych:

Wyszczególnienie	2019	2020
Średni wydatek finansowy na 1 mieszkańca na zakup napojów alkoholowych	642,18	692,95
W tym : na mieszkańca gminy Frombork	182,83	126,78
na mieszkańca miasta Frombork	885,30	992,45

4. Liczba osób/rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w okresie od I do IX 2021 r.:

Rok	Liczba rodzin korzystających z tytułu alkoholizmu	Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej GOPS ogółem (bez pracy socjalnej)	% w stosunku do ogólnej liczby rodzin korzystających z pomocy
2021	28	141	20

5. Stan problemów alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako jeden z podmiotów (obok Prokuratury) ma ustawowe prawo kierowania wniosków do Sądu o objęcie leczeniem odwykowym.

W okresie od I do XI 2021 r. do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Fromborku wpłynęło 10 wniosków o podjecie działań mających na celu przymusowe leczenie odwykowe. Łącznie wysłano 10 wezwań dla osób nadużywających alkoholu. W w/w okresie założono akta dla 2 osób nadużywających alkoholu, które nie były wcześniej zgłaszane do Komisji AA. Spośród rozpatrywanych 10 wniosków: 1 dotyczył kobiety i 9 mężczyzn. 2 osoby podjęło leczenie stacjonarne w SP SP ZOZ we Fromborku, 1 osoba podjęła terapię w formie ambulatoryjnej, 6 osób objęto obserwacją, 1 jest w trakcie konsultacji z GKRPA.

W okresie od I do XI 2021 r. założono 6 Niebieskich Kart (4 założyła policja i 2 pracownicy socjalni). Głównym powodem zakładania Niebieskiej Karty jest podejrzenie stosowania przemocy pod wpływem alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Obecnie prowadzone są 2 Niebieskie Karty.

Ankieta anonimowa, przeprowadzona wśród uczniów klas VII i VIII Zespołu Szkół we Fromborku w październiku 2021 r. dotycząca alkoholu

Uwaga:

- Wypełniając ankietę należy wstawić krzyżyk we właściwej kratce,
- Można zaznaczyć kilka kratek w jednej odpowiedzi.

Część I. Dane ogólne

1. Płeć:

- ☐ Kobieta 25 osób (44%)
- ☐ Mężczyzna 32 osoby (56%)

2. Gdzie mieszkasz:

- ☐ Wieś 19 osób (33%)
- ☐ Miasto 38 osób (67%)

Część II. Alkohol

1. Czy zdarzyło Ci się pić alkohol?

- ☐ Tak 15 osób (26%)
- ☐ Nie 42 osoby (74%)

Jeśli Nie to przejdź do pytania 5

2. Którego z następujących napojów alkoholowych próbowałeś?

- ☐ Piwo 12 osób (25%)
- ☐ Wino 9 osób (19%)
- ☐ Wódka 7 osób (15%)
- ☐ Inne (jakie) 4 osoby (8%)
- ☐ Nie piłam/em nigdy alkoholu 16 osób (33%)

2. Ile miałeś/eś lat jak po raz pierwszy spróbowałeś alkoholu?

Podano wiek od 8 do 15 lat

3. Jeśli próbowałeś alkoholu to jak go zdobyłeś?

- ☐ Kupiłem/am w sklepie 1 osoba (3%)
- ☐ Kupiła mi dorosła osoba 3 osoby (11%)
- ☐ Z domu 8 osób (29%)
- ☐ Od kolegi/koleżanki 5 (18%)
- ☐ Inne 11 (39%)

4. Czy doświadczyłeś negatywnych skutków zażywania alkoholu?

- ☐ Tak 6 osób (18%)
- ☐ Nie 28 osób (82%)

5. Czy zdarzyło Ci się odmówić picia alkoholu?

- ☐ Tak 25 osób (54%)
- ☐ Nie proponowano mi 21 osób (46%)

6. Jak myślisz, w jakich miejscach najczęściej młodzież sięga po alkohol:

- ☐ U znajomych 32 osoby (32%)
- ☐ W domu 6 osób (6%)
- ☐ Na dyskotecę 34 osoby (33%)
- ☐ Na wakacjach 21 osób (21%)
- ☐ Inne (gdzie) 9 osób (9%)

7. Jak myślisz z jakiego powodu młodzież sięga po alkohol:

- ☐ Problemy w domu 14 osób (15%)
- ☐ Problemy w szkole 8 osób (8%)
- ☐ Problemy osobiste 20 osób (20%)
- ☐ Chęć przypodobania się znajomym 38 osób (40%)
- ☐ Inne (jakie) 15 osób (16%)

8. Czy posiadasz wiedzę na temat szkodliwości alkoholu?:

- ☐ Tak, w dużym stopniu 31 osób (56%)
- ☐ Tak, w średnim stopniu 8 osób (15%)
- ☐ Tak, ale niewiele 11 osób (20%)
- ☐ Nie posiadam 5 osób (9 %)

9. Gdzie lub skąd pozyskujesz najwięcej informacji na temat szkodliwości alkoholu?

- ☐ Od rodziców 23 osoby (26%)
- ☐ Od nauczycieli 32 osoby (36%)
- ☐ Z internetu 25 osób (28%)
- ☐ Z czasopism 5 osób (6%)
- ☐ Inne (gdzie, skąd) 4 osoby (4%).

10. Czy wiesz gdzie może szukać pomocy osoba mająca problem z alkoholem?

- ☐ Tak 43 osoby (77%)
- ☐ Nie 13 osób (23%)

11. Szukając pomocy odnośnie uzależnień do kogo zwróciłabyś/lbyś się o pomoc?

- ☐ Rodzice 36 osób (46%)
- ☐ Wychowawca 5 osób (7%)
- ☐ Nauczyciel 4 osoby (6%)
- ☐ Starsze rodzeństwo 9 osób (12%)
- ☐ Kolega/koleżanka 18 osób (23%)
- ☐ Inne osoby 9 osób (6%)

Powyżej przedstawiona ankieta została przeprowadzona w październiku 2021 r. wśród uczniów klas VII i VIII w Zespole Szkół we Fromborku. Tematem przewodnim był alkohol. Łącznie udział w ankiecie wzięło 57 uczniów.

Jak wynika z podsumowania ankiety 26% ankietowanych miała bezpośrednią styczność z alkoholem. Niepokojącym jest bardzo niski wiek, kiedy młodzież próbuje po raz pierwszy alkoholu- 8 lat. Najpopularniejszym alkoholem, po który sięga młodzież to piwo 25% i wino 19%. Ankietowani przyznali, że alkohol zdobywają z różnych źródeł - 39% oraz mają z domu 29% lub od kolegi/koleżanki 18%. Alkohol spożywają najczęściej na dyskotecce 33% oraz u znajomych 32%, a powodem dla którego sięgają po alkohol to chęć przypodobania się znajomym 40% a także problemy osobiste 20%. Młodzież deklaruje, że posiada wiedzę na temat szkodliwości alkoholu 56% -w dużym stopniu, 15 % -w średnim stopniu, 20% wie ale niewiele, natomiast 9% nie posiada wiedzy o szkodliwości picia alkoholu. Wiedzę o szkodliwości picia alkoholu pozyskują najczęściej od nauczycieli 36%, z internetu 28% a dopiero na trzecim miejscu od rodziców 26%. Gdzie szukać pomocy w razie problemu alkoholowego wie 77% ankietowanych, natomiast 23 % nie wie gdzie szukać pomocy. Ankietowana młodzież deklaruje, że o pomoc w przypadku problemu uzależnienia zwróciłaby się w pierwszej kolejności do rodziców 46%, następnie do kolegi/koleżanki 23%, a w dalszej kolejności do starszego rodzeństwa 12%.

**Ankieta anonimowa, przeprowadzona wśród uczniów klas VII i VIII
Zespołu Szkół we Fromborku w październiku 2021 r. dotycząca
narkotyków i papierosów**

Uwaga:

- Wypełniając ankietę należy wstawić krzyżyk we właściwej kratce,
- Można zaznaczyć kilka kratek w jednej odpowiedzi.

Część I. Dane ogólne

1. Płeć:

- ☐ Kobieta 24 osób (41%)
- ☐ Mężczyzna 35 osób (59%)

2. Gdzie mieszkasz:

- ☐ Wieś 18 (31%)
- ☐ Miasto 41 (69%)

Część II. Narkotyki i papierosy

1. Czy zdarzyło Ci się kiedykolwiek zażywać narkotyki:

- ☐ Tak 3 osoby (5%)
- ☐ Nie 56 osób (95%)

Jeśli w Pytaniu 1 zaznaczyłeś odpowiedź „Nie” to przejdź do pytania 7

2. Jeśli tak to ile razy:

- ☐ Tylko jeden raz 3 osoby (100%)
- ☐ Dwa lub trzy
- ☐ Trzy i więcej

3. Jeśli tak to ile miałś/eś lat jak po raz pierwszy zażyłaś/eś: 14 lat

4. Jeśli zażywałaś/eś narkotyki to jakie:

- ☐ Marihuana 3 osoby (100%)
- ☐ Haszysz
- ☐ LSD
- ☐ Amfetamina
- ☐ Dopalacze
- ☐ Substancje halucynogenne
- ☐ Inne (jakie).....
- ☐ Ecstasy

5. Czy doświadczyłeś negatywnych skutków zażywania narkotyków?

- ☐ Tak
- ☐ Nie 6 osób (100%)

6. Czy jeśli miałeś/eś kontakt z narkotykami to gdzie po raz pierwszy ich spróbowałeś/eś?

- ☐ W domu
- ☐ W szkole
- ☐ U kolegi/koleżanki 1 osoba (50%)
- ☐ Inne (gdzie) 1 osoba (50%)

7. Czy zdarzyło Ci się odmówić wzięcia narkotyku?

- ☐ Tak 13 osób (24%)
- ☐ Nie proponowano mi 42 osoby (76%)

8. Czy ktoś z twoich znajomych miał kontakt z narkotykami?

- ☐ Tak 11 osób (16%)
- ☐ Nie 8 osób (12%)
- ☐ Nie wiem 48 osób (72%)

9. Czy posiadasz wiedzę na temat uzależnienia od narkotyków:

- ☐ Tak, w dużym stopniu 19 osób (33%)
- ☐ Tak, w średnim stopniu 22 osoby (39%)
- ☐ Tak, ale niewiele 8 osób (14%)
- ☐ Nie posiadam 8 osób (14%)

10. Gdzie lub skąd pozyskujesz najwięcej informacji na temat narkomanii?

- ☐ Od rodziców 13 osób (15%)
- ☐ Od nauczycieli 29 osób (35%)
- ☐ Z internetu 34 osoby (41%)
- ☐ Z czasopism 2 osoby (2%)
- ☐ Inne (gdzie, skąd) 6 osób (7%)

11. Czy posiadasz wiedzę gdzie najłatwiej można zdobyć narkotyki:

- ☐ W miejscowości, w której mieszkam 4 osoby (6%)
- ☐ W sąsiednich miejscowościach 6 osób (10%)
- ☐ W szkole 2 osoby (3%)
- ☐ Przez internet 9 osób (15%)
- ☐ Nie wiem 40 osób (66%)

12. Jak myślisz jakie są powody, dla których młodzi ludzie sięgają po narkotyki?

- ☐ Problemy w domu 29 osób (26%)
- ☐ Problemy w szkole 16 osób (12%)
- ☐ Problemy osobiste 29 osób (26%)
- ☐ Chęć przypodobania się znajomym 36 osób (32%)
- ☐ Inne (jakie) 5 osób (4%)

13. Czy wiesz gdzie może szukać pomocy osoba mająca problem z narkotykami?

- ☐ Tak, to gdzie: 23 osoby (41%)
- ☐ Nie 33 osoby (59%)

14. Czy kiedykolwiek paliłaś/eś papierosa?

- ☐ Tak 18 osób (32%)
- ☐ Nie 38 osób (68%)

Jeśli w Pytaniu 14 zaznaczyłeś odpowiedź „Nie” to przejdź do pytania 18

15. Jeśli tak to kiedy ostatni raz :

- ☐ Dziś
- ☐ Tydzień temu 3 osoby (6%)
- ☐ Miesiąc i dłużej 16 osób (94%)

16. Gdzie palisz papierosy:

- ☐ W domu 2 osoby (11%)
- ☐ W szkole
- ☐ W ustronnych miejscach (gdzie) 17 osób (89%)

17. Skąd zdobywasz papierosy:

- ☐ Kupuję w sklepie 2 osoby (10%)
- ☐ Od kolegi/koleżanki 6 osób (30%)
- ☐ Od dorosłej osoby 5 osób (25%)
- ☐ Inne 7 osób (35%)

18. Czy posiadasz wiedzę o szkodliwości i chorobach związanych z paleniem tytoniu?

- ☐ Tak 55 osób (95%)
- ☐ Nie 3 osoby (5%)

Do wypełnienia ankiety przystąpiło 59 uczniów klasy VII i VIII Zespołu Szkół we Fromborku. Ankieta dotyczyła uzależnienia od narkotyków i papierosów.

Do jednorazowego kontaktu z narkotykami konkretnie marihuaną przyznało się 5% ankietowanych. Twierdzą, że po narkotyki sięgnęli mając 14 lat. Osoby te uznały, że nie doświadczyły negatywnego skutku zażywania narkotyku. Narkotyku spróbowwały u znajomych 50% oraz w innym miejscu (nie podano w jakim) 50%.

24% ankietowanych oznajmiło, że odmówiło wzięcia narkotyku a 76% twierdzi, że nikt im nigdy tego nie proponował. Ankietowani uczniowie przyznali, że posiadają wiedzę na temat uzależnienia od narkotyków: w średnim stopniu- 39%, w dużym stopniu -33%, niewiele oraz nie posiadają wiedzy po 14%. Najwięcej informacji na temat narkomanii pozyskują z internetu 41%, od nauczycieli 35%, od rodziców 15%.

66% ankietowanej młodzieży nie wie skąd można pozyskać narkotyki, 15% uważa, że najłatwiej można zdobyć narkotyki przez internet, zaś 10% i 6% twierdzi, że mogą nabyć narkotyki w miejscowości sąsiedniej lub w której mieszkają. Powodem dla którego młodzież

sięga po narkotyki to: chęć przypodobania się znajomym 32%, problemy w domu i problemy osobiste po 26%, problemy w szkole 12%.

41% ankietowanych wie gdzie szukać pomocy odnośnie problemu narkomanii, natomiast 59% nie wie gdzie można uzyskać pomoc.

Jeśli chodzi o palenie papierosów to 32% ankietowanych przyznaje się do palenia, natomiast 68% twierdzi, że nie paliło nigdy papierosów. Wśród osób, które próbowały palić 94% twierdzi, że ostatni raz paliła miesiąc i dłużej, natomiast 6% ostatni raz paliło około tygodnia temu. Młodzież pali najczęściej w ustronnych miejscach 89% oraz w domu 11%, natomiast papierosy zdobywają: 35% nie podaje skąd ma papierosy, 30% twierdzi, że od kolegi/koleżanki, zaś 25% od dorosłej osoby. O szkodliwym wpływie palenia tytoniu wie 95% ankietowanych, zaś 5% twierdzi, że nie posiada takiej wiedzy.

Preliminarz wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok w Gminie Frombork

Planowane dochody w roku 2022 - **65.000 złotych**

Planowane wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w 2022 roku w Gminie
Frombork- **65.000 złotych**

Lp.	Nazwa zadania	Kwota w zł.
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	1 500
1.	Finansowanie kosztów uczestnictwa w zajęciach terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu lub członków komisji	1 500
II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	3 000
1.	Organizacja szkoleń i kursów specjalistycznych zwiększających kompetencje w zakresie pomagania ofiarom przemocy w rodzinie	1 000
2.	Programy psychoterapii współuzależnienia oraz programy pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób dorosłych w rodzinach z problemem alkoholowym	1 000
3.	Zwiększenie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w szkole, szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych oraz alkoholu	1 000
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie poza lekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	31 800
1.	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, w tym realizacja programu „Umiem pływać”	4 000
2.	Dofinansowanie działalności profilaktycznej świetlic wiejskich	1 500
3.	Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów itp.	1 500
4.	Dofinansowanie programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży, rodziców, opiekunów i nauczycieli	4 000

5.	Sfinansowanie konkursu „Ośmiu Wspaniałych”	800
6.	Dofinansowanie imprez sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych z elementami profilaktyki realizowanych przez Zespół Szkół we Fromborku, fromborskie instytucje kultury, koła gospodyń wiejskich, kluby sportowe, sołectwa , inne	8 000
7.	Dofinansowanie funduszu wsparcia policji	8 000
8.	Diagnoza profilaktyczna	4 000
IV.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych	4 920
1.	Finansowanie remontów i wyposażenia pomieszczeń komisji alkoholowej	500
2.	Opłaty za wnioski o przymusowe leczenie złożone w sądzie	3 000
3.	Podnoszenie kompetencji/kwalifikacji członków gminnych komisji poprzez udział w szkoleniach/warsztatach/seminariach	1 000
4.	Delegacje	420
V.	Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	300
1.	Kontrola obiektów handlowych pod kątem realizacji zapisów ustawy zabraniających reklamy i promocji napojów alkoholowych w zakresie zawartym w art. 13 ¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	0
2.	Kontrola obiektów handlu detalicznego i zakładów gastronomicznych w zakresie sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym i niepełnoletnim jak również na kredyt lub pod zastaw zgodnie z art 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	0
3.	Występowanie w zakresie oskarżyciela publicznego w sprawach sądowych związanych z nadużywaniem napojów alkoholowych jak również nie przestrzeganiem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.	300
VI.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej	0
VII .	Koszty pozostałe	18 480
1.	Płace członków GKRPA+ podatek 300 zł. x 4 os x 12 mc Składki na ubezp. społ. i FP	14 400 2 880

2.	Zakup materiałów (papier, teczki, segregatory), zakup publikacji i czasopism	200
3.	Opłaty telefoniczne i pocztowe	1 000
VIII.	Realizacja programu przeciwdziałania narkomanii	5 000
1.	Wynagrodzenie psychologa, terapeuty uzależnień	5 000

Dopuszcza się przesunięcie wydatków między poszczególnymi pozycjami w ramach zatwierdzonego programu.